

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ İLE DİĞER FAKÜLTE VE YÜKSEKOKULLARDA ÖĞRENİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ATILGANLIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Servet REYHAN*

Yunus Emre YARAYAN**

ÖZET

Yapılan bu araştırmada beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ile diğer fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören üniversite öğrencilerinin atılgnlık düzeylerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören 83 öğrenci ile diğer fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören 106 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların atılgnlık düzeylerinin tespit edilmesinde Rathus Atılgnlık Envanteri kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 programında analiz edilmiştir. Rathus Atılgnlık Envanterine ilişkin veriler normal dağılım göstermediğinden dolayı ölçek puanlarının katılımcıların yaş gruplarına göre karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H testi, cinsiyetlerine ve eğitim gördükleri fakülte türüne göre karşılaştırılmasında ise Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin atılgnlık düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında öğrencilerin atılgnlık düzeylerinin yaş gruplarına, cinsiyetlerine ve öğrenim gördükleri fakülte/yüksekokul türüne göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0.05$). Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin atılgnlık düzeyleri üzerinde sosyo-demografik değişkenlerin anlamlı bir etkiye sahip olmadığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Atılgnlık, Demografik Özellikler

* Yrd. Doç. Dr. Siirt Üniversitesi BESYO Müdürlüğü, Öğretim Üyesi

** Arş. Gör. Siirt Üniversitesi BESYO Müdürlüğü, Araştırma Görevlisi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri ile Diğer Fakülte ve Yüksekokullarda Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması

COMPARISON OF ASSERTIVENESS LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS STUDYING AT SCHOOLS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS AND OTHER FACULTIES AND COLLEGES

ABSTRACT

Introduction and Purpose: The current study aims at comparison of the assertiveness levels of the students of physical education and sports college and the students of other faculties and colleges. Method: The study was conducted with the participation of 83 students studying at Siirt University School of Physical Education and Sports and 106 students studying at other faculties and colleges. "Rathus Assertiveness Inventory" was utilized to determine the assertiveness levels of participants. The obtained data were analyzed in the SPSS 22 program. Since the data on the Rathus Assertiveness Inventory did not show a normal distribution, the Kruskal Wallis H test was used to compare the scale scores according to the age groups of the participants, and the Mann Whitney U test was used to compare gender and type of faculty studied. Findings: According to the findings of the research, the assertiveness levels of university students were low. Besides, it was determined that the assertiveness levels of the students did not show statistically significant differences according to age groups, genders and faculty college students ($p > 0.05$). In this context socio-demographic variables on the assertiveness levels of university students do not have a significant effect.

Keywords: *University Students, Assertiveness, Demographic Characteristics*

GİRİŞ

Günümüzde duygu ve düşüncelerimizi açık olarak ifade edememek aile, okul, iş gibi ortamlarda yaşanan iletişim kısıtlılıkları son yıllarda eğitimcileri ve psikologları sosyal beceriler üzerinde durmaya yöneltmiştir.

Sosyal bir varlık olarak çevresiyle sürekli etkileşim halinde olan insanoğlunun, kişilerarası ilişkilerinde atılgan, pasif ve saldırgan davranması; kültürü ve bireysel yaşantılarıyla, toplumsal ve mesleki rolleriyle yakından ilgilidir (Kahri-man, 2005).

Araştırmacılar, kişilik özelliklerinin doğru durumlar göz önüne alındığında davranışlara dönüşebileceğini savunmasına rağmen, dışa dönük ve egemenlik gibi diğer yapıların alt boyutlarından biri olan atılganlık, genellikle liderlik literatüründeki davranış olarak değil kişilik özelliği olarak kabul edilir (House ve Aditya, 1997; Judge, Piccolo ve Kosalka, 2009).

Bu bağlamda önemi giderek artan atılganlığın tanımlanmasına ilişkin bazı gelişmelere değinmek yararlı olacaktır. Genel olarak atılganlıkla ilgili tanımlara bakıldığında bir görüş birliğinin olduğu görülmektedir.

Sipe ve Frick (2009) atılganlık kavramını, kişilerin kendi duygu ve bakış açılarından birbirlerine açık olduğu ve karşısındaki bireyin duygularına saygı duyduğu “becerili” bir iletişim biçimi olarak tanımlarken, Alberti ve Emmons (1970), kendi haklarını iyi bilen, açık, esnek ve aynı zamanda diğer bireylerin haklarıyla da gerçekten ilgili, kişi olarak nitelendirmektedir.

Koroğlu (2002), atılgan bireylerin konuşarak çözüm bulan, başkalarını dinleyen, iletişime ve iş birliğine yatkın olduğunu, başka bir literatürde Voltan ve ark. (2008), atılganlık kavramının bireylerin eşitlik ve adalet çerçevesinde hareket ederek istediklerini diledikleri gibi yapmalarının yerine bireyler arası sevgi, saygı, güven ikliminin oluşumu esasına dayandığını ve bununla birlikte atılganlığı yüksek olan bireylerin toplumsal yaşamlarında daha başarılı oldukları ve daha etkili iletişim becerileri sergilediklerini belirtmektedir.

Gündoğdu (2012), genel olarak 17-25 yaş aralığında olan Üniversite öğrenciliği dönemindeki bireylerin, çekingen, saldırgan ve atılgan davranışlar arasındaki farkları ve yaşamına katkılarını tecrübe ettiğini ve aynı zamanda bu dönemin, kişilikleri ve yaşamları için önemli bir süreç olup, atılganlığın ise bu dönem de büyük önem arz ettiğini belirtmektedir. Yükseköğrenime başlamak bireye güven ve sorumluluk kazandırmaktadır. Bir mesleğe aday olmanın yanında, farklı kültür ve yaşam düzeyinden gelerek farklı çevreye ve kişilere uyum sağlanması, bağım-

sız karar verilmesi gereken durumların artması gibi birçok faktör bireylerin atılganlık düzeylerinde etkili olmaktadır (Yılmaz, 2001). Nitekim Ekinci vd. (2013), atılganlık düzeyinin kişiye ve duruma göre farklılık gösterdiğini belirtmektedir.

Atılganlığın stres, kaygı ve benlik saygısıyla, ilişkisini inceleyen birçok araştırma yapılmış olup, bu araştırmalar sonucunda çekingen ve saldırgan özelliklere sahip bireylerin kendilerini ifade edemedikleri ve rahat iletişim kuramadıkları için daha stresli, daha endişeli oldukları belirtilmektedir. Dolayısıyla bu durum üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesini olumsuz etkilemekte, eğitim hayatında aksaklıklara ve başarısızlıklara da yol açmaktadır.

Bu doğrultuda araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin belirlenmesi ve aralarında yaş, cinsiyet ve öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin ortaya konulması ve sosyo-demografik özelliklere göre atılganlık düzeylerinin farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama (betimsel) modelindedir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Tarama modeli araştırmalarda, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşleri, ilgi, beceri, yetenek ve tutum vb. özellikleri kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Fraenkel ve Wallen, 2006; Karasar, 1998).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğrencileri ile diğer fakülte ve yüksek okullarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmakta olup, örneklem seçimi yapılmayarak tüm öğrencilere ulaşılması hedeflenmiştir. Ancak 225 ölçek formu doldurularak geri dönmüş, eksik ve hatalı doldurmadan dolayı ise 189 ölçek formu değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma Siirt Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğrencileri ile diğer fakülte ve yüksek okullarda öğrenim gören öğrenciler ile sınırlı olduğu için tüm üniversite öğrencileri için genellenemez.

Ölçüm Aracı

Araştırmanın amacına ulaşmak için, Rathus (1973) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Voltan (1980) tarafından yapılan “Rathus Atılganlık Envanteri” kullanılmıştır. Rathus Atılganlık Envanteri (RAE), kişilerarası ilişkilerde atılganlığın ölçülmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu envanter farklı kültürlerle uygulanması, kısa oluşu ve değerlendirmesinin kolay oluşu gibi avantajlar sağlamaktadır.

Toplam 30 sorudan oluşan Rathus Atılganlık Envanteri, 6’lı Likert (1=Hiç Uymuyor, 2=Fazla Uymuyor, 3=Pek Uymuyor, 4=Biraz Uyuyor, 5=Oldukça Uyuyor, 6= Çok İyi Uyuyor) şeklinde ölçeklendirilmektedir. Alınan toplam puanlar -90 ile +90 arasında değişmektedir.

Katılımcı her bir maddeden -3 ile +3 arasında puan almaktadır (-3= Hiç Uymuyor, -2= Fazla Uymuyor, -1= Pek Uymuyor, +1= Biraz Uyuyor, +2 = Oldukça Uyuyor, +3= Çok İyi Uyuyor). Ölçekten alınan puana göre, **-90 ile +90 puan arası çekingen, +10 ile + 90 puan arası atılgan** davranış olarak değerlendirilmektedir. Ölçekte doğrudan (direkt) ve tersine dönmüş (reverse) olmak üzere iki türlü ifade tarzı yer almaktadır. Doğrudan ifadeler; (3, 6, 7, 8, 10, 18, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 29) numaralı sorular; tersine dönmüş ifadeler ise; (1, 2, 4, 5, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 26, 30) numaralı sorulardır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçeklere verilen yanıtların iç tutarlılığı Cronbach alpha (α) ile incelenmiş ve katsayı .71 olarak bulunmuştur. Yapılan tüm değerlendirmelerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak dikkate alınmıştır. Öğrencilerin Rathus Atılganlık Envanterine verdikleri yanıtların normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Verilerin normal dağılım göstermemiş olduğu yapılan test sonucu ile belirlendikten sonra iki grup karşılaştırmasında Mann Whitney U testi ve ikiden fazla grup karşılaştırmasında ise Kruskall Wallis Testi kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22 programında analiz edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma kapsamına alınan 189 öğrencinin tanımlayıcı istatistiksel bilgileri verilmiş ve Rathus Atılganlık Envanterinden almış oldukları puanlara ilişkin yapılan Kruskall Wallis H testi ve Mann Whitney U testi değerleri verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgilerinin Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Değişkenler	Alt Değişkenler	f	%
Cinsiyet	Kadın	101	53,4
	Erkek	88	46,6
Yaş grupları	18-20 yaş	82	43,4
	21-23 yaş	80	42,3
	24+ yaş	27	14,3
Fakülte	Besyo	83	43,9
	Diğer	106	56,1

Tablo 1’de Araştırma kapsamında yer alan öğrenciler Cinsiyet değişkenine göre sınıflandırıldığında, %53,4’ünün Kadın, %46,6’sının Erkek olduğu görülmektedir. Yaş değişkenine göre sınıflandırıldığında, %43,4’ünün 18-20 yaş aralığında, %42,3’ünün 21-23 yaş aralığında, %14,3’ünün 24 ve üzeri yaşta olduğu belirlenmiştir. Öğrenim gördüğü fakülte değişkenine göre sınıflandırıldığında ise, %43,9’unun Besyo okuduğu, %56,1’inin ise diğer fakültelerde okuduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Atılganlık Düzeylerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Atılganlık Düzeyi	Atılganlık Düzeyi Puan Aralığı	N	%	Ss	En Düşük	En Yüksek
Çekingen	-90 +9	166	71,7	19,819	-64	+35
Atılgan	+10 +90	23	28,3			

Tablo 2’de katılımcıların Rathus Atılganlık Envanterinden almış oldukları puanlar görülmektedir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin %71,7’sinin çekingen bir yapıya sahip olduğu %28,3’ünün atılgan olduğu, ayrıca -90 +90 puan aralığındaki en düşük puanın -64 en yüksek puanın ise +35 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması Mann Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Kadın	101	-10,98	20,297	95,81	9677,0	4362,0	,827
Erkek	88	-11,97	19,357	94,07	8278,0		

Tablo 3'te katılımcıların cinsiyetlerine göre atılganlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 4. Katılımcıların Yaş Gruplarına Göre Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması Kruskall Wallis H testi Sonuçları

Yaş grubu	N	\bar{X}	Ss	Sıra ort.	χ^2	p
18-20 yaş	82	-10,44	17,986	96,21	1,863	,394
21-23 yaş	80	-10,86	20,308	98,19		
23+ yaş	27	-16,19	23,488	81,89		

Tablo 4'te katılımcıların yaş gruplarına göre atılganlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların Eğitim Gördükleri Fakülte Türüne Göre Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması Mann Whitney U testi Sonuçları

Fakülte türü	N	\bar{X}	Ss	Sıra ort.	Sıra top.	U	p
Besyo	83	-11,90	17,689	92,59	7685,0	4199,0	,592
Diğer	106	-11,08	21,415	96,89	10270,0		

Tablo 5'te katılımcıların eğitim gördükleri fakülte türüne göre atılganlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmamızda elde edilen bulguları literatür düzeyinde tartıştığımızda bazı bulguların desteklendiğini bazılarının ise desteklenmediğini görmekteyiz. Bu araştırma, Siirt Üniversitesinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda, öğrenim gören öğrencilerin atılganlık düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma metodunda betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın nicel

kısımında Rathus Atılganlık Envanterinden toplanan veriler cinsiyet, yaş ve öğrenim gördüğü bölüm değişkeni açısından tartışılarak ele alınmıştır.

Araştırma kapsamında yer alan öğrenciler Cinsiyet değişkenine göre sınıflandırıldığında, %53,4'ünün Kadın, %46,6'sının Erkek olduğu görülmektedir. Yaş değişkenine göre sınıflandırıldığında, %43,4'ünün 18-20 yaş aralığında, %42,3'ünün 21-23 yaş aralığında, %14,3'ünün 24 ve üzeri yaşta olduğu belirlenmiştir. Öğrenim gördüğü fakülte değişkenine göre sınıflandırıldığında ise, %43,9'unun Besyo okuduğu, %56,1'inin ise diğer fakülte ve yüksekokullarda okuduğu tespit edilmiştir.

Araştırma Üniversitesi öğrencilerinin %71,7'sinin çekingen bir yapıya sahip olduğu %28,3'ünün atılgan olduğu, ayrıca -90 +90 puan aralığındaki en düşük puanın -64 en yüksek puanın ise +35 olduğu tespit edilmiştir. Araştırmamızla paralellik gösteren çalışmalar mevcuttur. Koçak vd. (2014) tarafından yapılmış olan bir çalışmada, katılımcıların 259'unun (%55,3) çekingen bir yapıya sahip olduğunu tespit etmiştir. Ancak Gencer (2013), üniversite öğrencilerinin 228'inin (%57) orta düzeyde çekingen; Küçük vd. (2008) ise; 205'inin (%66,3) atılgan düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu farklılıkların öğrencilerin kültürü, bireysel farklılıkları ve yaşadığı coğrafya faktörüyle ilgili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin cinsiyet faktörüne göre atılganlık düzeyleri karşılaştırılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir fark olması tespit edilmiştir. Bu sonuca paralel olarak Küçükkaragöz vd. (2013); Voltan-Acar vd. (2008), araştırmalarında da cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmazken, Güler (2011); Ekinci v Altun. (2013); Kimble vd. (1984); Karataş ve Tabak (2009). çalışmalarında ise, anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Genel olarak Türk toplumunda erkeklerin atılganlık düzeylerinin yüksek olması beklenmektedir. Cinsiyete değişkenindeki bu tutarsızlığın sebebinin öğrencilerin sosyo-kültürel seviyesi ve çevre faktörleriyle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda kadın ve erkek öğrencilerin atılgan kavramıyla ilgili farkındalıklarının artırılmasının bu konudaki belirsizliğin çözümlenmesine yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada üniversite öğrencilerinin yaş faktörüne göre atılganlık düzeyleri karşılaştırılmıştır. Yaş değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Güler (2011) hemşirelik öğrencileri üzerinde yapmış olduğu araştırmada, Küçükkaragöz vd. (2013) öğretmen adayları üzerinde yapmış oldukları çalışmanın bulguları da araştırmamızla paralellik göstermektedir. Ancak Karataş vd. (2009); Otrar ve Demirbilek (2013); Özkan ve Seviğ (2007) tarafından yapıl-

mış araştırmalarda ise, yaş faktörüne göre anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu bağlamda yaş ilerledikçe yaşanmışlığın artacağı, hayat tecrübelerden elde edilen kazanımlarla birlikte atılgan düzeyinin de olumlu yönde etkileneceği beklenen bir durumdur. Dolayısıyla bu konudaki çalışmaların artırılması ve kişilerin atılganlık düzeylerinin artmasında çeşitli eğitimler verilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

İlgili alan yazında yapılmış çalışmalar incelendiğinde, sağlıkla ilgili bölümlerde eğitim gören öğrenciler üzerinde oldukça fazla sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin bölüm değişkenine göre atılganlık düzeyleri karşılaştırılmıştır. Bölüm değişkenine göre gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Araştırmamızın bulgularını destekleyen Dinçer ve Öztunç (2009) tarafından yapılan çalışmada da bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır. Dinçyürek vd. (2010) tarafından yapılmış bir araştırmada ise, bölüm değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

Elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulabilir;

- Öğrencilerin atılganlık kavramına yönelik farkındalığı artırılarak bu konuda rehberler öncülüğünde yapacakları programlara ağırlık verilmesidir.
- Farklı bölümlerdeki öğrencilerin araştırma kapsamına alınmasıyla literatüre katkı sağlanabilir.
- İncelenen konunun farklı sosyo-demografik bilgiler açısından ayrıntılı ele alınması atılganlık düzeylerinin daha iyi anlaşılmasını ve aradaki farklılıkların daha iyi tanınmasını sağlayabilir.
- Fakülte kapsamında uygulanan eğitim sisteminin öğrenciyi aktif tutacak şekilde dizayn edilmesi, atılganlık düzeyinin artmasında yararlı olabilir.

KAYNAKLAR

- Alberti, R. E. ve Emmons M. L (1970) “*Your Perfect Right*”: a Guide to Assertive Behavior. San Luis Obispo, CA: Impact.
- Dinçer F, Öztunç G. (2009), Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyleri. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, 22-33.
- Dinçyürek S, Çağlar M, Birol C. (2010), Atılganlık ve denetim odağı düzeyi: gelecek nesillere etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39: 142-150.
- Ekinci M, Altun ÖŞ, Can G. (2013). Hemşirelik öğrencilerinin stresle başa çıkma tarzları ve atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*. 4(2):67-74.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri ile Diğer Fakülte ve Yüksekokullarda Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Atılgnlık Düzeylerinin Karşılaştırılması

- Fraenkel, R. M. ve Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in Education*. New York: McGraw-Hill International Edition
- Gencer TZ, (2013), Öğrencilerin yaşama alanlarının atılgnlık düzeylerindeki rolü: sivas merkez kampüs ve ilçe meslek yüksekokulu karşılaştırması. *Akademik Bakış Dergisi*, 37:1-19.
- Güler, R. (2011). *Hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısı ve atılgnlık düzeyleri* Yüksek Lisans Tezi, Yakınoğu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lefkoşa.
- Gündoğdu R. (2012). Yaratıcı drama temelli atılgnlık programının psikolojik danışman adaylarının atılgnlık becerisine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(2): 677-693.
- House, R. J. & Aditya, R. N. (1997). The social scientific study of leadership: quo vadis? *Journal of Management*, 23(3), 409.
- Judge, Piccolo, R. F., & Kosalka, T. (2009). The bright and dark sides of leader traits: A review and theoretical extension of the leader trait paradigm. *Leadership Quarterly*, 20(6), 855-875.
- Kahriman İ, (2005). Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Benlik Saygıları ve Atılgnlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 9 (1): 24-32.
- Karataş S, Tabak N. (2009), Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Atılgnlık Düzeylerinin Bazı Sosyo-demografik Özellikler Açısından İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2): 143-159.
- Karasar, N. (1998). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kimble CE, Marsh NB, Kıska AC. (1984). Sex, Age, and Culturel Differences in Self-Reported Assertiveness. *Psychological Reports*.; 55:419-422.
- Koçak BT, Ünalı N, Tuna R. (2014), Hemşirelik öğrencilerinde girişkenlik düzeyi ile duygusal emek davranışı arasındaki ilişki. *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*, 1(3): 123-129.
- Körođlu E. Atılgnlık Nedir? Güncel Psikoloji Dergisi. HYB Yayıncılık, Ankara, 2002.
- Küçük L, Buzlu S, Can G. (2008), Hemşirelik öğrencilerinde bir davranış biçimi olarak atılgnlık düzeyi. İstanbul üniversitesi *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 16 (62): 90-96.
- Küçükkaragöz H, Canbulat T, Akay Y. (2013). Öğretmen adaylarında atılgnlık düzeyi ve iletişim becerileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.10(22): 123-133.
- Otrar M, Demirbilek M. (2013), Ebeveynleri birlikte olan ergenler ile parçalanmış olan aileye sahip ergenlerin benlik saygıları ve atılgnlık düzeyleri üzerine bir inceleme. *Eđitimde Politika ve Analizi Dergisi*, 2 (2): 21-40.
- Özkan B, Seviğ EÜ. (2007), Hemşirelerin Atılgnlık Düzeyleri. *Erciyes Tıp Dergisi*, 29(1): 40-46.
- Rathus SA. A 30 (1973). Item schedule for assessing assertive behavior. *Behavior Therapy*. 4:398- 406.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencileri ile Diğer Fakülte ve Yüksekokullarda Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması

- Sipe, J. W. & Frick, D. M. (2009). *Seven pillars of servant leadership: Practicing the wisdom of leading by serving*. Mahwah, NJ: Paulist Press.
- Voltan N. (1980). Rathus Atılganlık envanteri geçerlilik güvenilirlik çalışması. *Psikoloji Dergisi*. 10:23-25.
- Voltan-Acar N, Arıcıoğlu A, Gültekin F, Genç tanırım D. (2008). Üniversite öğrencilerinin güvengenlik düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 35:342-350.
- Yılmaz S, Ekinci M. (2001). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinde benlik saygısı ve atılganlık düzeyi arasındaki ilişki. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 4(2):1-10.